

ONE-TRICK PONY

TEKST: BERT VAN DIJK
(FREELANCECORRESPONDENT IN SHANGHAI)

Het economische stimuleringspakket is als belangrijkste aanjager van de groei tegelijkertijd de zwakte onder China's groeimodel.

De Chinese economie lijkt het ergste achter de rug te hebben. In het derde kwartaal groeide de economie met maar liefst 8,9 procent. Daarmee is het tienjaarsdieptepunt van 6,1 procent groei in de eerste drie maanden van dit jaar alweer helemaal vergeten. In de eerste negen maanden lag het groeipercentage op 7,7 procent, zodat de doelstelling van 8 procent voor dit jaar zeker zal worden gehaald.

Niet alleen de economische groei gaat in China de goede kant op. Ook het tempo waarmee de export en import dalen neemt af. Goed nieuws dus voor de rest van de wereld, want een weer op volle toeren draaiend China is goed voor de wereldhandel.

MILJARDEN POMPEN

Het goede nieuws uit China is vooral te danken aan het stimuleringspakket van de Chinese overheid. 'Peking' pompt miljarden in de aanleg van een nationaal hogesnelheidsnetwerk, bouwt versneld snelwegen, bruggen, tunnels en luchthavens en heeft

begin dit jaar de staatsbanken opgedragen de kredietkraan vol open te zetten om investeringen in een reeks van industrieën te financieren. Die oproep was niet aan dovemansoren besteed. In de eerste negen maanden werd voor omgerekend ruim 850 miljard euro krediet verschaft, meer dan twee keer zoveel als in dezelfde periode een jaar eerder. De effecten zijn in China goed met het blote oog te zien. In het landschap verrijzen overal rijen betonnen palen waar straks hypermoderne treinen over razen en in China's minder bekende miljoenensteden is een woud aan bouwkransen waar te nemen.

China worstelt zich zo op keynesiaanse wijze uit de recessie, maar de groei is allerm minst gebalanceerd. De Chinese economie lijkt vooral op één motor te draaien: investeringen van de overheid. En ook in de sectoren waar de consument wel een rol speelt, zoals bij de aanschaf van een auto, helpt de overheid een handje mee in de vorm van subsidies. Hetzelfde geldt voor de aanschaf

van huishoudelijke elektronica op het platteland. Met nog altijd een dalende export kan de Chinese overheid het zich daarom eigenlijk nog niet permitteren de investeringskraan iets dicht te draaien. Andere economische groepen in de economie zijn simpelweg niet in staat hun bijdrage te leveren. Die onbalans begint bij Chinese economen en beleidsmakers tot zorgen te leiden.

GROTE OVERCAPACITEIT

Kernprobleem is dat door alle investeringen in bepaalde sectoren grote overcapaciteit is ontstaan. De overcapaciteit sijpelt nu ook door in de financiële resultaten van grote Chinese staatsbedrijven. Zo kondigde Wuhan Steel, China's derde grootste staalproducent, onlangs aan dit jaar een winstdaling te verwachten van meer dan 50 procent, vooral vanwege overcapaciteit.

Om het probleem aan te pakken heeft het belangrijkste economische planningsbureau van China daarom onlangs besloten de groei van zes industriële sectoren te beperken. Nieuwe investeringsplannen in deze industrieën worden even niet meer goedgekeurd en de kredietkraan wordt tijdelijk dichtgedraaid. Het gaat onder andere om zware industriële sectoren zoals de chemische, cement-, aluminium- en staalindustrie. Zelfs de productie van windenergie-apparatuur en polysilicon, een belangrijke grondstof in de productie van zonnepanelen en een belangrijke pijler onder de strategie om te investeren in alternatieve energiebronnen, wordt beperkt.

De overheid zit in een lastig parket, want zolang er geen andere groeimotoren klaarstaan om het verlies van die investeringen op te vangen, dreigt het economische groeiwonder in China uiteindelijk alsnog precies dat te zijn: een wonder. ■

